

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Montfoort
Postbus 41
3417 ZG MONTFOORT

ONDERWERP	Beoordeling IBT Omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	06-39632192
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	jeroen.van.dam@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-12978	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Jeroen van Dam	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo luidt net als het oordeel over 2021-2022 'voldoet deels'. Wij constateren dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Deze verbeterpunten vindt u hieronder in deze brief. Wij gaan ervan uit dat u uitvoering geeft aan deze verbeterpunten bij het opstellen van nieuw VTH-beleid. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Omdat uw taakuitvoering in de vorige beoordelingen als 'voldoet deels' is beoordeeld, valt u onder het reguliere toezicht. Dit betekent dat we de ontvangen toezichtinformatie inhoudelijk hebben beoordeeld. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 13 november 2023 een gesprek gevoerd met de teamcoördinator Bouw en Ruimte, de beleidsadviseur Ruimtelijke Ordening en de concernadviseur / regievoerder ODRU. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

Uw huidige VTH-beleid loopt dit jaar af. U geeft in het gecombineerde jaarverslag en uitvoeringsprogramma aan dat u in 2023 een nieuw meerjarig VTH-beleidsplan vast gaat stellen voor de periode 2024-2027. Er zijn in de vorige beoordelingsbrieven al wel een aantal verbeterpunten genoemd voor het VTH-beleid; deze treft u in het overzicht met verbeterpunten (zie bijlage) wederom aan. Wij gaan ervan uit dat u uitvoering geeft aan deze verbeterpunten bij het opstellen van nieuw beleid.

Net als voorgaande jaren stelt u het uitvoeringsprogramma en jaarverslag zodanig vast dat bijsturing binnen de operationele cyclus (voorbereiden, uitvoeren, monitoren) van de BIG-8 cyclus niet goed mogelijk is. Door het uitvoeringsprogramma zodanig vast te stellen is niet mogelijk om in de begroting de personele en financiële middelen te vragen die nodig zijn om de in het uitvoeringsprogramma geprogrammeerde activiteiten uit te voeren om de doelen te bereiken. Het is daarom raadzaam om tijdig en vóór het uitvoeringsjaar te beginnen met het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Wij geven u in overweging mee de BIG-8-cyclus aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus.

In het jaarverslag over 2022 heeft u onder andere productiecijfers uit 2022 opgenomen. In het jaarverslag komt onvoldoende naar voren in hoeverre hiermee doelen uit het beleid zijn bereikt en wat dit precies betekent voor de in 2023 uit te voeren activiteiten. Dit heeft er deels mee te maken dat het VTH-beleid geen concrete en meetbare doelen bevat. De voortgang van vage of niet meetbare doelen kan niet goed worden gemonitord waardoor in een jaarlijkse evaluatie en periodieke beleidsevaluatie onvoldoende inzichtelijk kan worden gemaakt in hoeverre de doelen zijn bereikt. Daarnaast maken vage doelen het niet goed mogelijk om inzichtelijk te maken welke financiële en personele middelen benodigd zijn voor het bereiken van de gestelde doelen.

Een ander belangrijk verbeterpunt, net als voorgaande jaren, is de koppeling tussen het uitvoeringsprogramma en het VTH-beleid. In het uitvoeringsprogramma moeten die activiteiten worden geprogrammeerd die nodig zijn om de doelen uit het VTH-beleid te bereiken. Niet alle in de productbladen opgenomen activiteiten zijn aan de beleidsdoelen gekoppeld, maar bijvoorbeeld aan de risico- en probleemanalyse of prioriteitstelling. Dit maakt het lastig om jaarlijks te evalueren in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de doelen en in hoeverre bijsturing nodig is. De productbladen voor de milieutaken zijn voor het merendeel wel volledig, maar ook daar ontbreekt het vaak aan een duidelijke koppeling tussen activiteiten en doelen en prioriteitstelling in de regionale U&H-strategie voor de basistaken. In veel productbladen wordt bij de programmering van activiteiten in 2023 slechts aangegeven dat de huidige werkwijze wordt gecontinueerd.

Verder heeft u in het uitvoeringsprogramma een prioriteitstelling voor toezicht en handhaving opgenomen. Daarbij geeft u aan dat onderwerpen met een topprioriteit altijd worden opgepakt. Voor onderwerpen die geen topprioriteit hebben, hanteert u een geobjectiveerd puntenformulier (bijlage bij het uitvoeringsprogramma) om te beoordelen of deze alsnog moeten worden opgepakt ook al hebben zij geen topprioriteit. Met deze werkwijze creëert u begrijpelijkerwijs enige flexibiliteit om onderwerpen die geen topprioriteit hebben toch op te pakken. De verhouding

tussen de prioriteitstelling voor toezicht en handhaving in het uitvoeringsprogramma en de prioriteitstelling in het VTH-beleid is echter onduidelijk en moet in het vervolg duidelijker.

Gezien bovengenoemde verbeterpunten ten aanzien van het jaarverslag en uitvoeringsprogramma beoordelen wij uw taakuitvoering voor VTH over de periode 2022-2023 als 'voldoet deels'.

Een overzicht van alle verbeterpunten treft u aan als bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat uw college op 15 februari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of uw college jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de omgevingsdienst uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

Over de naleving van de kwaliteitscriteria voor de taken die door de omgevingsdienst worden uitgevoerd en de taken die uw eigen organisatie uitvoert, is net als voorgaande jaren geen jaarlijkse mededeling aan de gemeenteraad aangetroffen. Een evaluatie, waaruit moet blijken in hoeverre uw organisatie en de omgevingsdienst voldoen aan de kwaliteitscriteria, ontbreekt net als voorgaande jaren.

Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat uw eigen VTH-organisatie en de omgevingsdienst aan de kwaliteitscriteria voldoen en dat u de gemeenteraad daarover actief informeert. Wij verzoeken u dringend jaarlijks een evaluatie uit te voeren en ook hierover te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw eigen organisatie én de omgevingsdienst voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt evenals vorig jaar dat uw taakuitvoering 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan adviescommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Aangezien uw gemeente de laatste jaren als "voldoet deels" werd beoordeeld, valt u in de komende beoordelingsronde ook onder het reguliere toezichtregime.

Tot slot

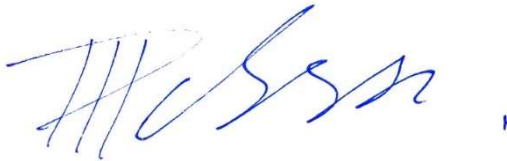
Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties

naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H.P. van Essen', with a small comma at the end.

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Stel het jaarverslag voortaan eerder vast, zodat bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor het nieuwe jaar rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag.
Toelichting: Een tijdige vaststelling is voor een goede taakuitvoering en doorlopen van de BIG-8 cyclus essentieel. Wij geven u in overweging mee om de BIG-8-cyclus in de toekomst aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus.
2. Geef in de jaarverslagen aan in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen. *Toelichting: De jaarlijkse evaluatie gaat in op de vraag in hoeverre de activiteiten uit het voorgaande uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd en in hoeverre de activiteiten hebben geleid tot het behalen van de in het beleid gestelde doelen. Op basis van deze evaluatie dient te worden bezien of het beleid en uitvoeringsprogramma voor het komende jaar aanpassing behoeft.*
3. Voer een periodieke beleidsevaluatie uit. Stel deze vast en stuur deze ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: een wettelijk vereiste is dat periodiek gerapporteerd wordt over het al dan niet bereiken van de in het VTH-beleid gestelde doelen. Daarnaast dient gerapporteerd te worden over de uitvoering van de activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling. Ten slotte dient gerapporteerd te worden over de uitvoering van de afspraken met andere bestuursorganen en organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving.*

Strategisch Beleid

1. Voer een actuele risicoanalyse uit voor alle taken op het gebied van RO, Bouw en Milieu.
2. Stel op basis van een actuele risicoanalyse een duidelijke prioritering vast voor de looptijd van het beleid.
Toelichting: in het uitvoeringsprogramma 2022-2023 is de prioritering uit het VTH-beleid bijgesteld en er is aangegeven dat de prioritering van jaar tot jaar opnieuw wordt bekeken. Daarnaast wordt per overtreding een prioriteringsformulier met puntentelling gebruikt. Het is daardoor niet duidelijk welke prioriteitstelling van toepassing is en mogelijk ontstaat onbedoeld willekeur bij het prioriteren.
3. Formulier op basis van de prioriteitstelling concrete en meetbare (SMART) doelen voor de looptijd van het VTH-beleid. *Toelichting: De in het beleid opgenomen doelen zijn onvoldoende meetbaar. Op bijvoorbeeld pagina 7 van het beleid zijn als doelen vermeld het op niveau blijven of verbetering van de kwaliteit van de (fysieke) leefomgeving en het op niveau blijven of verbetering van het naleefgedrag van inwoners/ ondernemers. Een nulmeting ontbreekt.*
4. Maak in het beleid inzichtelijk op welke wijze uw college het beleid heeft afgestemd met de andere betrokken bestuursorganen en de organen voor strafrechtelijke handhaving.
5. Maak inzichtelijk welke capaciteit en middelen nodig zijn voor de uitvoering van de VTH-taken voor de nieuwe beleidsperiode 2024-2027 en waarborg deze in de begroting.

Programma en organisatie

6. Stel het uitvoeringsprogramma voor RO, Bouw en Milieu eerder vast zodat het jaar kan worden begonnen met een actueel uitvoeringsprogramma. *Toelichting: het uitvoeringsprogramma moet worden vastgesteld voorafgaand aan het uitvoeringsjaar.*
7. Houdt bij het programmeren van de activiteiten in het uitvoeringsprogramma rekening met de in het VTH-beleid gestelde doelen en prioriteiten. Programmeer ook de activiteiten voor de landelijke prioritaire onderwerpen brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen (milieu), risicovolle inrichtingen (milieu), brandveiligheid (BWT), constructieve veiligheid (BWT) en handhaving bestemmingsplannen (RO).
8. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokkenen bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving.
9. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.

Vorbereiding, uitvoering en monitoring

10. Zorg dat de resultaten en voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en het bereiken van de gestelde doelen worden gemonitord voor RO, Bouw en Milieu.
11. Evalueer jaarlijks de naleving van de kwaliteitscriteria door uw gemeentelijke organisatie en de omgevingsdienst en rapporteer hierover jaarlijks aan de gemeenteraad.